

**UNISSA-
SAARNAAJA
TAPIO
KOIVUKARI**

JOHNNY
Kniga

Tapio Koivukari

UNISSASAARNAAJA

ROMAANI

JOHNNY
Kniga

COPYRIGHT © TAPIO KOIVUKARI 2015
GRAAFINEN SUUNNITTELU MARTTI RUOKONEN

JOHNNY KNIGA KUSTANNUS
IMPRINT OF WERNER SÖDERSTRÖM CORPORATION
PL 314 (KORKEAVUORENKATU 37), 00101 HELSINKI

www.kirja.fi
www.johnnykniga.fi

JOHNNY
Kniga

ISBN 978-951-0-40718-9

PAINETTU EU:SSA

Sisällys

I. OSA: NIHTAMON NÄKIJÄ

1. LUKU,

jossa aloitetaan kertomus Heinosen perheestä.

2. LUKU,

jossa Tuulikki kertoo Mielikistä.

3. LUKU,

jossa Tuulikki aloittaa Herran työn.

4. LUKU,

jossa pohditaan saarnaajan uskottavuutta.

5. LUKU,

jossa kerrotaan Tuuri-Heinosen torpasta.

6. LUKU,

jossa tapahtumista tarinoi Jaakko Kopra.

7. LUKU,

jossa kerrotaan Mercator-laivan kohtalosta.

8. LUKU,

jossa kohdataan Sigurd Sihvonen.

9. LUKU,

jossa Tuulikin mieli kohoaa kurkien mukana siivilleen.

10. LUKU,

jossa Jaakko Kopran mieli aika ajoin palaa Laatokan rannalle.

11. LUKU,

jossa kerrotaan Tuuri-Heinosen täyskädestä.

12. LUKU,

jossa kerrotaan Heinosen Jussin torikaupoista.

13. LUKU,

jossa Tuulikki määrittää paikkansa.

14. LUKU,

jossa suuri sovinnollisuuden aalto pyyhkäisee yli pitäjän.

15. LUKU,

jossa kerrotaan Hemmilän Tarmon Australian-reissusta.

16. LUKU,

jossa kerrotaan lisää Heinosen Veerasta.

17. LUKU,

jossa kerrotaan Heinosen Jussin sotareissusta.

18. LUKU,

jossa kerrotaan Heinosten muuttuneesta huushollista.

19. LUKU,

jossa Jaakko Kopra auttaa Tuulikkia Herran työssä.

20. LUKU,

jossa Veeran maailma romahtaa.

2. OSA: KORPIVAELLUS

21. LUKU,

jossa Sigurd Sihvonen palaa ja Tuulikki alkaa kaivata pohjoiseen.

22. LUKU,

jossa Tuulikki arvostelee Aaronin sauvan haltijaa.

23. LUKU,
jossa hankitaan auto ja lähdetään matkaan.

24. LUKU,
jossa saavutaan Vaasaan.

25. LUKU,
jossa Tuulikki saarnaa vaasalaisille.

26. LUKU,
jossa Herran työ jatkuu Oulussa.

27. LUKU,
jossa päätetään ohittaa Kemi.

28. LUKU,
jossa etsitään sijaa Rovaniemeltä.

29. LUKU,
jossa pimeys koettelee Tuulikkipia.

30. LUKU,
jossa puhdistaudutaan Ivalossa.

31. LUKU,
jossa nouseaan Siionin vuorelle.

32. LUKU,
jossa siirrytään rajan tuolle puolen.

33. LUKU,
jossa Jaakko Kopra saattaa tarinan päätökseen.

JÄLKISANAT

I OSA
NIHTAMON NÄKIJÄ

I. LUKU,

*jossa aloitetaan kertomus
Heinosen perheestä.*

Kaupungin sairaalassa näytettiin Heinosen Tuulikille ensimmäistä kertaa Taivaan enkeleitä. Niin hän muisti ja kertoi siitä isälleen, äidilleen ja siskolleen, kun nämä tulivat häntä katsomaan vierailu-aikaan sunnuntaina. Hän oli kahdentoista ikäinen sen tapahtuessa, ja myöhemmin joku muistaisi, että saman ikäinen oli Meidän Herramme opettaessaan kirjanoppineita Jerusalemin tempelissä.

Kolmen sunnuntain jälkeen Reunalan taloon soitettiin ja sieltä pantiin poika asialle viemään Heinosille sanaa, että vähäflikan sai hakea kotiin. Suonlaidan palstatilaa ja siihen pykäämäänsä uudenkarheaa pienimmän tyyppin rintamamiestaloa asuva Heinosen Jussi nousi pärekorityömaaltaan, jätti pujotellun pohjan levälleen lattialle ja harppoi kumiteräsaappaissaan marraskuraista tietä Reunalaan kysymään hevosta lainaksi. Reunalan hevonen oli joutilas, kynnötkin oli jo aikaa tehty. Flikka oli viety pirssiautolla sairaalaan, kun oli tajuttu, että hengestä oli kysymys, mutta nyt laskettiin markkaa ja venytettiin penniä tavalliseen tapaan. Ja tiesihän

Reunala, mistä ensimmäiseksi tultiin päivämiestä kysymään, jos jotain täytyi tehdä ja talon metsiin kajota, siinä mielessä oltiin vähän niin kuin omaa väkeä.

Jussi haki Tuulikin sairaalasta, isosisko Venla tuli mukaan. Tyttö oli pitkästä makaamisesta voipunut, sehän oli selvä. Umpisuoli oli tulehtunut ja leikattu pois, menneinä aikoina olisi siitä saattanut lähteä henki, mutta nyt oli onneksi semmoiset sulfat ja penisilliinit, että nöyrytyi häijympikin pasilisko ja viipotti häntäänsä viskellen ulkoiseen pimeään, mistä oli tullutkin.

Jussi istui kärryjen nokalla ohjasperät käsissään, tytöt olivat kuin linnunpojat pesässä kuormapressuun kääriytyneinä. Äiti Veera oli laittanut vielä pari filttiä flikkoja lämmittämään, ettei Tuulikkikaan saisi kylmää heti lasaretista päästyään.

Hän kertoi siskolleen kaiken kertomisen arvoisen matkalla kotiin, isä kuuli toisella korvalla, kyseli joskus asian perään ja pyysi toistamaan. Jussi kun kuuli vähän huonosti toisella korvallaan, sotareissun peruja sekin vaiva. Kranaatti oli räjähtänyt turhan liki, mutta sekin oli niitä seikkoja, joiden tähden häntä oli Tuuri-Heinoseksi sanomaan ruvettu.

Pitkäksi oli Tuulikin aika tullut siellä lasaretin valkoisten seinien sisällä, pitkään hän toki oli ollut niin kipeänä, ettei ollut tästä maailmasta mitään tiennyt. Mutta silloin, kun hänet oli leikattu ja olivat kotonakin ymmärtäneet pahinta peljätä, hänet oli johdatettu Taivaan portille ja enkelit olivat olleet häntä vastassa. Ja hänelle oli sanottu, ettei hänen aikansa ollut vielä tullut. Sitä pitivät sekä isä että Venla hyvänä uutisena. Isä Jussi kertoi vielä vanhojen sanoneen,

että Taivaan suureen kirjaan oli kirjoitettu meidän jokaisen elinpäivien määrä eikä siihen ollut kellään mitään sanomista. Niin kuin presidentti sanoisi, siitä ei voi kihlakunnanoikeuteen valittaa. Mutta Tuulikilla niitä elinpäiviä vielä oli, ainakin tällä tietämällä. Jussi sanoi vielä, ennen kuin kotiin tultiin, ettei niistä enkeleistä kannattanut ihan kaikille kertoa. Äidille nyt kumminkin, muttei paljon muille.

Ja niin Tuulikki jätti sanomatta, että ne olivat käyneet hänen tykönään sen yhden yön jälkeenkin. Vaikkei siitä yöstäkään niin takeita ollut, hän oli tajunnut myöhemmin, että se taisi olla kolmen päivän ja yön mittainen se hänen enkeliyönsä.

Tuulikki tekeentyi talven mittaan, pääsi jalkeille ja autteli töissäkin minkä kykeni, aina joutessaan haaveili, lueskeli omiaan. Piirteli enkeleitä ja Taivaan porttia, äiti laitteli niitä pois näkyvistä, etteivät vieraammat näkisi jos joku tulisi tuvassa poikkeamaan. Kevään tullen flikka karkasi kedolle, kulki metsissä ja suolla niin kuin ei missään. Murhetta siitä sai taas kantaa, tiettenkin, mutta huojensi sentään äidin sydäntä ja isän huolta, kun saattoi nähdä, että Tuulikki kasvoi ja vahvistui melkein viikko viikolta.

Suolla liikkuminen toi suven mittaan muutakin hyötyä, flikka löysi muuraimia ja syksyn tullen karpaloita enemmän ja paremmin kuin kukaan tavallisten mustikoitten ja puolukoitten lisäksi. Äiti oli kieltänyt häntä suolle yksin menemästä, mutta Tuulikki sanoi, ettei hän siellä yksin ollutkaan.

Ne nyt olivat taas niitä hänen juttujaan, mutta jossain hän oli ollut ja marjoja saanut. Isä Jussi aanaskeli, että flikka oli senverran kepeäjalkainen, että saattoi mennä paikkoihin, joihin ei kukaan muu uskaltanut ja yritti hänkin sanoa, ettei sinne nyt pitänyt yksin mennä ja laittoi flikalleen lopulta vanhan kansan suokengät, veisti laudasta reilun puolen metrin mittaiset suksennäköiset, jotka Tuulikki saattoi sitaista jalkoihinsa suolle lähteissään.

Joulun jälkeen elettiin tavallista talvea, muttei talvi tunnut saavan aikaan kunnon pakkasia. Sumuiset ja kosteankalseat kelit kantoivat sairautta mukanaan, moni nyykertyi tautivuoteelle ja niin myös Heinosen Tuulikki. Neljännen rauhantalven maaliskuussa alkoi Tuulikin sairastaminen näyttää jälleen pahalta.

†

Äiti tietysti koetti hoitaa Tuulikkia, keitti Venlalla kiskotamistaan pajunkuorista kitkerää teetä, joka laski kuumeen jos kuume oli laskeakseen, ja välillä hyväsydämisen naapurin tuomaa mustaviinimarjamehua. Välillä oli flikalle syötetty hänen itsensä keräämiä karpaloita tai puolukoita, joita oli aitan tiinusta lohkottu emalimukiin sulamaan hellankulmalle. Se oli vanhan kansan tautilääke sekkin, lämmin puolukkasurvos, johon valutettiin perunajauhosiirappia makeudeksi.

Isä Juhani oli tyttärensä sairastamista seurannut äitiäkin voimattomampana ja synkempänä. Kun ei muutakaan keksinyt, toi hän nurkkakaapista kirkasta nestettä sisältävän

putelin ja kaatoi siitä pienen lorauksen mehun joukkoon. Korpirojun sikunainen leimahdus levisi huoneeseen ja äiti Veera vilkaisi miestänsä kuin sanoakseen, että mahtoiko tämä tehdä enemmän vahinkoa kuin hyötyä. Juhani totesi epäta-
vallisen päättäväisesti, että tappaa maar se tämmöinen aine sentään pasiliskoja ja korpikuusen kyynel varmemmin kuin valtion litkut. Lääkkeeksi se fikalle tuossa mehun joukossa koituu, eikä Veeralla ollut mitään tätä vastaanakaan esittää.

Veera rupesi lusikalla juottamaan marjamehua työlle, mutta Tuulikki kohottautui tyynyn varaan, ojensi kätensä ja otti lusikan itse, pudotti tietysti lakanalle ja sai äitinsä huokaisemaan harmistuneena. Muutaman lusikallisen hän sai otettua, sitten häntä alkoi taas puistattaa ja hän sanoi, että palelsi niin kovasti. Palelsi ihan luihin asti.

Äiti kokeili tyttärensä otsaa, se oli tulikuuma. Tauti pahe-
nisi vielä.

Veera meni tuvan puolelle. Kamarissa ilmassa leijui taudin ja kuumeen haju, tuvassa vallitsi hehkuvan hellan rautainen lämpö ja pihkainen päreentuoksu, Jussi kun harjoitti elin-
keinoaan, kiskoi terävällä puukolla ja navakoilla kourillaan päreitä vähän toista metriä pitkästä kimmestä. Ei sairasta koko väen istumisella autettu, jonkun oli yritettävä töitäkin tehdä. Toista se oli päätaloissa ja paremmilla ihmisillä, tähän aikaan vuodesta kesti Reunalan isännänkin polkaista lisä-
faarttia kiikkustuoliinsa ja nauttia tuvan lämmöstä ja oman maan rukiista leivotusta limpusta, mutta mökkiläinen ja pieneläjä sai olla aina ahertamassa milloin vain jotain askarretta oli tai sitten semmoinen oli keksittävä. Heinosen Jussi teki pärekoreja talvisydämen, sai Reunalan suon laidan met-

sistä kaataa sopivat pärepuut, pätki ja halkoi ne ja maksoi joko koreilla tai lehterien veistolla. Sen homman aika oli taas kevättalvella, kun pahimmat pakkaset olisivat hellittäneet ja päiväkin pidempi.

Veera katseli miehensä työntekoa, tuikean keskittynyttä ilmettä kun tämä kiskoi kahta vuosiluston paksuista pärettä toisistaan irti, rypisti nokanvarttaan huomaamattaan ja sanoi sitten, että Tuulikki oli käymässä pahemmaksi.

Jussi sai päreet toisistaan, ei päästänyt tavallista voitonriemuista murahdustaan, kuten aina valmiin päreen saatuaan, vaan laski työt viereensä penkille ja kysyi sitten, pitäisikö tässä lähteä tohtoria hakemaan. Silloin täytyy lähteä Reunalasta jälleen hevosta lainaamaan. Ja reenkin varmaan tarvitsisi.

Veera ei ehtinyt sanoa mitään, kun Venla jo totesi, että Tuulikki kuolee jos ei mitään tehdä. Reunala oli hyvántahoton isäntä, mikäs oli ollessa, mutta Jussista oli aina vaikea käydä pyytämässä toiselta. Mutta kun on mentävä, niin köyhän on nieltävä ylpeytensä.

†

Tietysti Jussin piti odotella, että lääkäri saisi vastaanotolleen tulleet potilaat hoidettua, muttei kukaan toinen koko laajasta pitäjästä ollut tullut kotikäynnille pyytämään ja niin lääkäri sanoi sitten ennättävänsä, puki pitkän palttoon ylleen ja istui rekeen. Jussi ajeli eikä osannut ottaa puheeksi paljon mitään, tottumaton kun oli herroja kuskaamaan ja näiden kanssa puhetta pitämään.

Lääkäri riisui palttoonsa tuvassa, sanoi jotain hyväksyvää uudesta talosta ja kyseli äidiltä Tuulikin sairastamisesta, milloin se oli alkanut ja mitä oli kuumeen alentamiseksi tehty. Ja viimein hän koetteli tytön pulssia, kuunteli ja koputteli rintakehää, Tuulikki ynähti kun kylmä stetoskooppi osui kuumeiselle iholle ja lopputulokseksi tuli, että Tuulikin tuli ottaa pasiliskojen nitistämiseksi sulfaa. Kuumetta piti näin ensi alkuun pyrkiä laskemaan otsalle laitettavilla kylmillä kääreillä ja peitteitä vähentämällä. Näin oli käynti selvä, tohtorille keitettiin kahvit uusista pöönistä ja Jussi kyyditsi hänet takaisin kirkonkylään.

Ehto oli jo hämärtämässä, kun Jussi sai kirkonkylän apteekista ruskean lasipurkillisen sulfatabletteja.

Kotimatalla tummuvien metsien ja sinertyvien hankien keskellä Jussi mietti, että siunattuja olivat nuo nykyajan sulfat ja penisilliinit, joilla tauti taitettiin ja taudinsiemenetkin nitistettiin. Niin kuin kuului usein tapahtuneen ja oli jo sotareissullakin huomattu, ilman näitä olisi moni poika haavoihinsa kuollut, vaikka olisikin saatu muuten suurinpiirtein kasaan kursituksi ja siten elävien joukkoon pelastetuksi. Ja tuurinkauppaa tämän elämisen ja kuoleamisen kanssa aina oli.

Kyllä hän sen muisti, alkaen siitä jatkosodan ensimmäisestä kauhun paikasta Kollaarjoen pohjoisella lohkolla, kun oli ehtoon tullen miehiä sorakuopassa kuin massapropseja pinossa. Siinä oli kymmeniä tämän pitäjän miehiä rikki-ammuttuina ja hengettäminä, siellä oli monta poikaa täältä Nihtamon kylästäkin, miehiä jotka hän oli tuntenut pikku-pojasta asti. Herrat olivat vain jossain takaportaissa, kartto-

jensa ääressä vetäneet viivojaan ja lähettäneet käskyn, että hyökätäkää. Helppohan heidän oli.

Ei ihminen voinut päättää elämästään tai kuolemastaan, ei sodan eikä rauhan aikana. Asiat menevät niin kuin ne menevät, se oli vanhastaan tiedetty. Suuremmassa kädessä oli kaikki, ja oli hänellä käynyt sekin mielessä, että nyt olisi oikeastaan pitänyt hommata ruumisarkkulautaa tai edes leveää ja kolmevarttista lautaa, josta semmoista olisi voinut höylätä. Kun ei koskaan tiedä kuinka käy, vaikka olisi lääkärin ihmesulfat ruskealasisessa purkissa. Ja kyllä nekin laudat joskus käyttöön tulisivat.

Pakkanen narskui reen jalasten alla, tähdet syttyivät tummenevalle taivaalle kun Heinosen Jussi palautti hevosen ja reen Reunalaan. Tämä päivä oli mennyt lääkäreitä ja lääkkeitä kyyditessä, mutta niinkin täytyi tehdä kun asiat vaativat. Jos tämä sentään olisi flikalle elämäksi, se tässä nyt tärkeintä oli.

†

Tuulikin kuume paheni eikä heti uusilla lääkkeilläkään taitunut. Kolme vuotta vanhempi isosisko Venla istui nyt vuorostaan siskonsa sairaavuoteen ääressä. Yritti tietysti ajatella, ettei pikkusiskon sairaus ollut kenenkään vika, muttei voinut olla ajattelematta, että pitikö sen Tuulikin noin pienenä ja hentoisena sipsutella syysmyöhällä pitkin soita ja mättäitä ja vielä semmoisissa paikoissa, joista ei kukaan muu tiennyt. Olisi tyttö mennä hulahtanut suonsilmään eikä olisi koira perään haukkunut, olihan siitä yrittänyt äitikin kieltää, mut-

ta Tuulikki osasi tuoda suoretkiltään karpaloita ja suvem-
malla muuraimia, vei niitä osuuskaupallekin ja sai pientä
ansiota. Isä oli mielissään kun joku ansaitsi ja sanoi, että
flikka on niin kepeä kintuistaan että sipsuttelee mistä vain,
kehui tälle opettaneensa, että punertavalle sammaleelle kun
astuu, niin hyvin voi mennä vaikka ympärillä hetteet hyl-
lyisivätkin.

Vaikka kaikki tiesivät senkin, että suosta nousivat halla
ja muut pahat huurut, kukaties mitkä taudinsiemenet,
jotka sitten itivät ja saivat Tuulikin taas tautivuoteelle nyy-
kertymään, mutta ei, heti kun ilmat lämpenivät ja päivät
valostuivat, ei tyttöä pitänyt sisällä millään. Ja kun keväällä
linnut lauloivat ja satakieli alkoi pitää moniäänistä esitys-
tään, Tuulikki oli miltei haltioissaan. Teki kyllä mitä oli
tehtävä ja tehtäväksi annettu, mutta mielessään oli selvästi
jossain haavemaailmassa, siniharmaissa silmissään utuinen
tuike.

Eikä Tuulikille voinut olla vihainen, tuossa innossa ja
vähän lapsenomaisessa mutta oudossa satuilussa oli kui-
tenkin jotain, mikä innosti ja ilahdutti muitakin. Välillä
Tuulikki esiintyi kuin jokin näyttelijätär elokuvissa ja puhui
kuvitellusta ystävästään, Mielikistä, joka näytti hänelle mui-
den asioiden ohella marjapaikatkin ja turvallisen polun suon
yli. Sitä ei Venla voinut uskoa muuksi kuin että Tuulikki
halusi tulla edes jollain tavalla huomatuksi, ja varmaan hän
heittäisi kohta nuo sadunkertojan elkeensä, kun ensi vuonna
olisi edessä rippikoulun käyminen. Jos siellä saataisiin flikan
järki asettumaan tavallisemmille urille. Ei siinä kyllin, että
hän haaveksi mitä sattui, mutta joskus hän väenteli sanoja

ja vakavia asioita niin, että hyväkin oli, ettei kukaan ollut kuulemassa.

Kuten silloin, kun syksyllä riivattiin riivinraudoilla perunia perunajauhon tekoa varten ja onneton rupeaa pätkäilemään, että Raamatussakin oli niitä riivaajia, joita Jeesus sitten ajoi ulos. Äiti suuttui ja sanoi, että lakkaa jo kohkaamasta, tai sinut ajetaan ulos.

Rippikoulun tuo nyt varmaan saisi käydyksi, vaikkei kansakoulua ollut sairasteluiltaan loppuun asti käynytään. Siitä oli opettajakin käynyt heillä vanhassa paikassa moittimassa, mutta kipeä mikä kipeä. Tuulikki oli toipilaana tai muuten kipeänkörröisenä tai saamattomana lukenut koulukirjat läpi, oli lukenut Raamattua ja lääkärikirjaa ja lopulta kirjoittanut omia satujaan monta sinikantista vihkoa täyteen, vaikka niihin oli opettajan mukaan pitänyt laskea laskennon ja mittausopin tehtäviä ynnä kirjoittaa kaunokirjoitusharjoituksia. Vaikkei tuo juuri harjoituksia tarvinnut, kun kohta oppi piirtämään niin kauniit puukstaavit, ettei Venla osannut vielääkään. Siinäkin kohtalo tuntui epäreilulta isosiskoa kohtaan. Kyllä nyt kaikkien pitäisi harjoitella, kun kerran velvollisuus oli.

†

Kivulloisena ja hentona ei Tuulikilta odotettu kotiaskareitaakaan niin paljoa kuin vaikka Venlalta oli hänen ikäisenään vaadittu. Ainoa käytännön askar ja ansio missä Tuulikki oli isosiskoaan etevämpi oli se, kun isä otti heidät mukaansa pärekoreja kaupustelemaan. Lainahevosella kierrettiin talos-

ta taloon ja isä jollain kauppamiehen oveluudella katsoi talosta päällepäin, kumman tyttärensä lähettäisi pärekorin kanssa sisälle kysymään, eikö huushollissa pärekoreja tarvittu. Näitä retkiä oli tietysti tehty vain joskus sydänsuvella, heinäajan jälkeen ja ennen elonleikkuuta, silloin kun toimeikkaiden talollisten mieli jo valmistautui tulevaan, tarvittiin perunakoria ja syksyn metsiin marjakoria, ja usein kävi niin, että Tuulikki pienenä ja hentona sai aikaihmissen sydämet helymään ja muistutti piilevästä korin tarpeesta.

Näitä myyntireissuja varten piti lähteä kauemmas ajelmaan, sillä tässä pitäjässä moni käsityötaito oli kylittäin ja eli juuri kaupunkiin myynnin varassa. Nihtamolaiset olivat pärekorintekijöitä, jossain toisessa kylässä tehtiin tuoleja, toisaalla pöytiä, osattiinpa jossain sorvatakin. Tämä oli Vakka-Suomea, missä ennen vanhaan oli tehty puuastioita ja viljavakkoja meren yli vietäväksi, mutta niiden kysyntä oli jo mennyttä aikaa, nyt oli puusta keksittävä muuta elatusta.

Muutaman kerran vuodessa Heinosen Jussi meni kaupunkiin korejaan myymään, milloin Raumalle, milloin Uuteenkaupunkiin, ja otti silloin isomman ja vankemman Venlan kaverikseen. Äiti laittoi retkelle eväät mukaan ja kuiskutti vielä, että Venla katsoisi isän perään.

Ja niin oli Tuulikille jäänyt aikaa haaveilla ja sepitellä, piirtää osuuskaupan makulatuuripaperille kuvia ja värittääkin niitä, hän kun oli ostanut muurainämpärillisellä itselleen puuvärit. Niistä oli äiti motkottanut, etteikö olisi ollut tähdellisempääkin ostettavaa, isä puolestaan oli sanonut, että tehköön fikka niin kuin tykkää ja silloin oli äiti kivahtanut, että isälle nyt kaikki oli yhdentekevää.

Piirroksia olivat ihastelleet naapurinkin lapset ja niihin oli liittynyt pitkiä ja monipolvisia tarinoita, useimmiten niissä oli maihin kätkettyjä hautoja ja siinä, missä nyt kasvoi kivikkoista metsää, Tuulikki näki mahtitalon ja aina odotettiin miestä meren takaa, ylkämiestä neitoa noutamaan, ja kerran kaunis kaivattuni, tosi toivottu tulisi neliskulmaisen purjeen alla talon rantaan asti. Kerran Tuulikki oli sanoa livauttanut, että tämän kaiken oli hänen salainen ystävänsä hänelle kertonut, muttei ollut enää toistamiseen maininnut tarinointensa alkuperää, kun Venla oli tokaissut, ettei Tuulikki saanut valehdella mitä sattui.

Kun talon paikkaa ruvettiin katselemaan, ei Jussi voinut olla huomaamatta, että Tuulikki käveli suoraan mäen alla olevalle lähteelle ja sanoi, että se oli hänelle näytetty.

Lähde tosin kuivui sydänsuven helteillä eikä sitä enää heidän puolesta tarvittukaan, kun viime suvena oli Takavainion Einari haettu kaivoa tekemään. Einari oli kulkea klonksutellut hölskyvissä saappaissaan pitkin poikin, tuikean ja keskittyneen näköisenä pajunhaara käsissään ja löytänyt ison koivun juurelta, talolta suolle päin vesisuonten risteuksen. Einari oli vielä varoittanut, että talokin oli näköjään vahingossa tullut vesisuonen päälle. Isä ja äiti olivat kohta sen jälkeen muuttaneet tuvan puolelle nukkumaan ja antaneet tyttöjen nukkua kamarissa.

Isä oli sanonut jotain huonoista unistaan ja paikkojen särystä, mutta hän nyt oli muutenkin vähän semmoinen. Äiti sanoi joskus, että sodassa pilalle mennyt mies. Oliko isän sitten pitänyt tehdä niin kuin Einarin, joka jätti menemättä koko sotaan ja oli siitä linnassakin ollut. Äiti oli

TUULIKKI HEINONEN ON 13-vuotiaaksi tytöksi pieni ja hentoinen, mutta hänen sisällään asuvat valtavat voimat. Ja kun ne alkavat purkautua työstä ulos, syntyy hurmoksellinen herätysliike.

Tuulikin horrossaarnaajan kyvyt suistavat Heinosen perheen elämän totuilta raiteiltaan ja kuten tällaisissa tapauksissa voi olettaakin käyvän, tilanteesta pyrkivät hyötymään myös ulkopuoliset ihmiset.

Maallikkosaarnaaja Sigurd Sihvosen tarjoama apu pitää sisällään myös tuhon siemenen.

Unissasaarnaaja sijoittuu vuoteen 1949, suuren epävarmuuden aikaan, jolloin syntyi useita paikallisia herätysliikkeitä. Tapahtumat kehkeytyvät Lounais-Suomen Nihtamossa, yltävät Australiaan asti ja asettuvat suurempiin yhteyksiin pohjoiseen suuntautuvan korpivaelluksen kautta.

Tapio Koivukari kuvaa suvereenisti niin uskonnollista liikehdintää kuin kyläyhteisöä. Hän luo myös hienoja kuvia siirtolaisuudesta ja ulkopuolisuudesta. Niinpä lukijan käsissä on romaani, joka lopulta kasvaa itseään suurempiin mittoihin.

